

Residències artístiques a Catalunya: laboratoris de creació, territori i valor públic

Publicat per [Interacció](#) [1] el 07/06/2018 - 16:56 | Última modificació: 18/04/2026 - 08:26

Una jornada al CCCB posa en comú dades, models i debats per entendre cap on evolucionen les residències artístiques i quin paper poden jugar en les polítiques culturals.

Abans de ser el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, l'edifici del carrer Montalegre havia estat la Casa de Caritat. Aquest passat assistencial contrasta amb l'ús actual com a espai de debat cultural. El 6 de juny de 2018 va acollir la jornada *Present i futur de les residències artístiques a Catalunya*, dedicada a analitzar el paper d'aquests dispositius dins l'ecosistema creatiu.

La sessió inaugural va situar el marc conceptual. Les residències no són només allotjament temporal per a artistes. Són infraestructures de producció simbòlica que connecten creadors, institucions i comunitats. Des d'una perspectiva europea, l'anàlisi presentada per representants de ResArtis mostrava un patró dominant. Programes d'uns tres mesos, sovint en entorns rurals, centrats en arts visuals i gestionats per entitats jurídiques no artístiques. També es van identificar cinc tipologies segons serveis i objectius, des d'espais de treball bàsics fins a residències amb recursos científics especialitzats.

El focus territorial va arribar amb la presentació d'un estudi en curs que xifra en prop d'un centenar les residències existents a Catalunya. La dada més rellevant no és quantitativa sinó estructural. La gran heterogeneïtat dificulta classificacions i evidència que el factor determinant és la finalitat del programa. Les residències funcionen com entorns temporals fora de l'hàbit creatiu habitual que ofereixen recursos, convivència i aprenentatge col·laboratiu. L'allotjament, històricament central, perd pes davant altres serveis.

La jornada va incorporar tres experiències concretes. Piramidón exemplifica la convivència entre galeria i estudis de creació. Faber destaca pel treball temàtic i per la seva ubicació fora de l'àrea metropolitana. En residència mostra el potencial del binomi educació i cultura convertint instituts en espais de producció artística.

El debat final va desplaçar la mirada cap al valor públic. Intervencions com la de Jordi Balló van subratllar la fragilitat estructural de la creativitat contemporània i la necessitat de sostenir-la amb polítiques consistents. Representants institucionals van insistir en tres idees recurrents. Necessitat de recursos estables. Millora del marc legal. Reconeixement de la mediació i l'educació com a parts constitutives de la creació.

Des d'instàncies públiques com l'Institut de Cultura de Barcelona i la Diputació de Barcelona es va posar sobre la taula un repte compartit. Acompanyar projectes perquè generin retorn social real, no només visibilitat o impacte mediàtic.

El debat va tancar amb una constatació suggerent. Es parla molt del present de les residències i poc del seu futur. Aquest silenci indica que el model encara està en construcció. Les línies existeixen. La direcció encara s'està decidint.

Idea central

Les residències artístiques emergeixen com a eines estratègiques per a la creació contemporània quan s'articulen amb territori, educació i polítiques públiques coherents.

Accés

[Els programes de residència artística a Catalunya \[2\]](#) (resum executiu).

Categories: Crònica

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: equipaments culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/residencies-artistiques>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/ic14-resum.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7632>